

Ábyrgdarblaðstjóri: **Jan Müller**
Fyrirakstsstjóri: **Kristján Dahl**
Ljósmyndari: **Kalmar Lindenskov**

Blaðfólk: **Randi Jacobsen - Dagny Joensen - Tórlinn Smith - Hilmar Jan Hansen - Justinus Eldesgaard**

Útgevari: **P/T Sosialurin**
Útseting: **P/T Sosialurin**
Print: **P/T Pressan 1981**

Bústaður: **Argjavegi 26**
Argjum
Telefon: **11820**

Postadr.: **Postsmoga 76**
110 Tórshavn
Telefax: **14720**

Íkast til oljuorðaskiftið

Í blaðnum í dag og í komandi bløðum fara vit at prenta eina heldur drúga men áhugaverða grein um framtíðar oljuvinnu í Føroyum. Greinina hevur Sverre Dan Joensen, sum kallar seg "hálfan føroying" skrivað. Hann hevur í meira enn 18 ár arbeitt í oljuvinnuni í Bahrain.

Í greinini, sum má metast at vera fyrsta veruliga íkast til orðaskiftið um eina møguliga komandi oljuvinnu í Føroyum ger hann sínar egnu persónliga metingar út frá sínum egnu royndum í oljuvinnu. Hann fer rættiliga gjølla til verka og lýsir víðurskiftini aðrastaðni og roynir at draga parallellir við støðuna í Føroyum.

NIDURSTØÐA ella niðurstøður hansara er sera greiðar - krystallklárar. Hann heitir inniliga á føroyingar um ikki at leypa á leistum fyrri útendingum, sum koma henda vegin og vilja vinna sær pening burtur úr eini komandi oljuvinnu. Hann heldur, at vit eiga sjálvi fyrst at gera okkum greitt, hvat vit vilja og hvussu farast skal fram. Hann tosar um eina langtíðar strategi, sum landsstýrið her og nú má víðgera og taka støðu til. Hann vísir á, at føroyingar eiga ikki at spæla "hazardspæl" við arvinum hjá komandi ættarliðum við eitt nú at lata útlendsk feløg sleppa at gera sokallaðar "ókeypiss" seismiskar kanningar.

SAMDIR ella ikki! Í hvussu er taka vit

drúga og gjølliga greinina hjá Sverre Dan Joensen sum eitt týðandi íkast til tað orðaskifti, sum eitt nú Sosialurin hevur eftirlýst um júst ojusurningin. Sum so er greinin rættiliga forkunnug fyrri ikki at siga eitt nýtt kapítul í tí almenna orðaskiftinum. Hon er nettup eitt dømi um, hvussu týðandi tað almenna orðaskiftið er fyrri okkum øll og ikki minst tær politisku avgerðir. Ein av vansum við okkara demokrati hevur nettup verið tann, at føroyingar - sjálvt teir við stórum innliti og høgum útbúgvum - hava ongantið latið við seg koma, tá stór mál hava tikið seg upp í samfelagnum, sum politikararnir seinni skulu til at lóggeva um. Tað hevur so havt við sær, at politikarar og eisini embættismenn hava havt frítt spæl - ella teir hava ikki verið nóg væl kunnaðir - tá teir stóru avgerðirnar hava verið tiknar.

VIT hava aftur og aftur eftirlýst orðaskifti í hesum blaði. Vit hava roynt at økt um útgávuna soleiðis at umstøður vóru fyrri hjá fleiri fólki og oftrari at givið sít íkast til orðaskiftið. Nakað er broytt men sigast má, at føroyingurin er sera varin fyrri ikki at siga ov dovin ella bangin fyrri at siga sína hugsan um eitt-hvørt, ið hann/hon so sanniliga hava skil á. Best man vera sum er, hatta megu politikararnir um osfr. Hetta hevur verið niðurlagið. Og ikki fyrr enn fleiri ár eftir, at politikararnir hava tikið tær skeivu avgerðirnar rakna vit við við kaldan dreym. Og politikararnir kunna av røttum vísa til orðatakið, at hann, sum tagdi, hann samtykti eisini.

NÚ er tað so oljuvinnan, sum so spakuliga er við at koma undan kavi. Og tað er nú, at føroyingar heima sum burturi eiga at siga sína hugsan um eina komandi oljuvinnu og ikki bert lata alt upp í hendurnar á politikarum og embættismönnum. Og tað er her - og tað hevur einki at gera við um vit eru samdir ella ósamdir - at Sverre Dan Joensen rakar seymin á høvdið. Tí hann kennir tað sum sína ábyrgd - við síni útbúgving og sínum innliti - at greiða Føroya fólki og okkara politikarum frá sínum royndum í oljuvinnuni.

VIT her á blaðnum kunnu so eisini bert vera fegin um, at flestu av keldunum til víðmerkingarnar hjá honum eru nettup greinar og samrøður, sum hava staðið í Tíðindablaðnum Sosialinum. At júst umrøða okkara av hesum stóra og so týðandi máli sum ein komandi oljuvinnu í Føroyum er kann verða brúkt sum grundarlag fyrri einum víðari orðaskifti eru vit sjálvsagt sera nøgd við. Átlanin er so at halda fram við at fylgja við, hvat hendir á økinum, og tað er vón okkara, at eisini aðrir hálvir sum heilir føroyingar og fyrri tað eisini útendingar vilja blanda seg upp í orðaskiftið, so vit fáa so nógvar meiningar fram sum gjørligt.

EINA komandi oljuvinnu í Føroyum er alt ov álvarsligt mál blíva eitt politiskt stríðsmál. Hetta má vera eitt mál, sum fær gjølliga og seriosa víðgerð í øllum pørtum av samfelagnum - og ikki bert av politikarum og teirra embættismönnum. Hvat siga fiskifrøðingar okkara,

okkara stóri skarði av verkfrøðingum, okkara umhvørvisfólk, okkara vinnulívsfólk osfr. til avbjóðingina, sum ein komandi oljuvinnu er fyrri Føroya og ikki minst komandi ættarliði!

JÚ her eru mangt at triva í. Hóast varsemi og umhugsan eigur at vera ein týðandi partur av tilrættaleggjngini av eini komandi oljuvinnu, so eiga vit heldur ikki at gloyma týðningin av, at føroyingar fáa onkra nýggja vón at halda seg til. At vit siggja ljós í endanum á tunnellini - at onkur glotti hómost millum øll tey mongu døkku skýggini, sum sermerkja samfelagið í dag! Hetta er so sanniliga eisini sera umráðandi at leggja sær í geyma.

TAÐ er tí týðningarmikið, at vit leggja okkum hetta í geyma: bæði at innsiggja teir møguliga stóru møguleikar, sum kunnu liggja í eini komandi oljuvinnu, men eisini at vera á varðhaldi, so vit ikki verða drigin ov skjótt og við bindum fyrri eyguni inn í nakað, sum vit als ikki eru før fyrri at ímynda okkum avleiðingarnar av. Vist skulu vit í gongd, um olja finst í undirgrundini, men tað ræður um at halda høvdið kalt og fáa sum mest og best burtur úr - ikki bert fyrri okkum men eisini - ella kanska fyrst og fremst fyrri komandi ættarliði. Vit skulu so leggja botn og latið okkum gera tað í felag og við skynsemi. Tøkk fáði Sverre Dan Joensen fyrri sít vølmainta, sakliga og seriosa íkast til orðaskiftið um komandi oljuvinnu Føroya.

Nú ræður um at standa saman

Í sambandi við ta umrøðu, sum møgulig oljuvinnu á Føroyaleiðini hevur fingið, er ymiskt komið fram. Trupulleikarnir tykjast at vera stórir, serliga nú tað vísir seg, at beint upp undir okkara mark eru stórar oljukeldur komnar undan kavi. Hetta hevur ført við sær, at Ongland ger krav uppá meiri øki, enn tað, sum í veruleikanum tilkemur teimum.

Tað verða torførar samráðingar at føra, um vit skulu koma væl burtur úr, og tí eiga vit at gera okkum út til eitt hart stríð. Tað at føroyingar undir veraldarbardaganum vóru sameindir við Ongland á líka føti, tóku lut fyrri at frígera vesturheimin, tað at føroyingar sigldu vandasjógv fyrri at føða

Ongland við fiski, og tað at føroyingar mistu í mun til fólkatalið mest av fólki og skipum, tað er alt gloymt, sjálvt um tað, sum varð lovað føroyingum tá, stendur skrivað, tað, sum Churchill so mergjandi segði:

»Ongantið skal gloym-

ast tað, sum líta landið í Norðuratlantshavi hevur offrað, ongantið skulu føroyingar verða gloymdir».

Men tað er bara ikki so. Gloymt er tað, sum framt

varð tá. Gloymd er vandasiglingin úr Íslandi til Onglands, har mangur ikki bar boð í bý. Tá var tað Ongland, sum var í einari stórari kreppu, einari kreppu, sum føroyingar vóru við at loysa, við tí prísi, sum tað nú kostaði.

Í dag eru tað vit, sum eru í einari stórari kreppu. Vit eru veruliga trongdir upp í ein krók. Nú hava vit brúk fyrri teimum, sum siga seg vilja okkum væl. Koma vit ikki væl frá byrjanini, soleiðis at vit fáa tamarhald á okkara rættindum, sær tað ikki væl út. Tí mugu vit gera alt tað, sum gerast kann fyrri at krevja okkara rett.

Tí mugu vit eisini fáa tær bestu kreftir at hjálpa okkum.

Nú er komið fram, at føroyingar sjálvir skulu føra samráðingarnar. Tað er alt gott nokk, men tað forðar okkum ikki at taka til hjálpar tær bestu kreftirnar, sum kunnu fáast.

Tað er ein persónur, sum kann og vil hjálpa okkum, og nú hevur hann serliga góðar umstøður til

at gera tað. Maðurin, sum fram um allar er førur fyrri at vera okkum til hjálpar, er fyrrv. uttanríkisráðharrin hjá Danmark, Uffe Ellemann-Jensen, ein føroyavinur burturav.

Við tí vitan, hann hevur aftan á at hava verið uttanríkisráðharri í heili 10 ár, tá er hann tann rætti maðurin at hava undir liðini í

teimum sera torføru samráðingum, sum standa fyrri framman. Her eiga allar góðar kreftir at samarbeiða, tí vit hava einki at lata av.

Við Uffa Ellemann-Jensen undir liðini, eru góðir møguleikar at fáa eitt gott og skjótt úrslit.

Sverre Midjord